

Mesto Svidník, Mestský úrad vo Svidníku
Komisia pre výber pamätihodností mesta Svidník

Materiál na 29. zasadnutie Mestského zastupiteľstva vo Svidníku

Návrhy na 2. zápis do Evidencie pamätihodností mesta Svidník

Predkladá:

PhDr. Richard Pavlovič, PhD.,
predseda Komisie pre výber pamätihodností mesta Svidník

Návrh na uznesenie:

vo vnútri materiálu

Spracovali:

PhDr. Richard Pavlovič, PhD.,
predseda Komisie pre výber pamätihodností mesta Svidník

Mgr. Viera Dercová, vedúca OŠKŠaM

Mgr. Jana Pirščová, referentka OŠKŠaM

Stanovisko MsR zo dňa 16. apríla 2014:
MsR odporúča tento materiál schváliť.

Stanovisko Komisie pre VKŠaM zo dňa 9. apríla 2014:
Komisia pre VKŠaM odporúča tento materiál schváliť.

Svidník, 16. apríl 2014

NÁVRH NA UZNESENIE

Mestské zastupiteľstvo vo Svidníku v zmysle § 11 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

schvaľuje

Návrhy na 2. zápis do Evidencie pamätihodností mesta Svidník

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Zhodnotenie doterajšieho stavu

Podľa Všeobecne záväzného nariadenia mesta Svidník č.11/2012 o evidencii pamätihodností mesta Svidník, mesto Svidník eviduje pamätihodnosti v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Hlavným dôvodom na vytvorenie takejto evidencie bolo zachovanie tých významných súčastí kultúrneho dedičstva, ktoré nie sú zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR ako národné kultúrne pamiatky. Zaradením pamätihodnosti mesta Svidník do evidencie sa zdôrazňuje význam daných pamätihodností ako súčastí kultúrneho dedičstva. Dôležitý je tiež význam pamätihodností vzhľadom na zvýšenie atraktivity nášho mesta, pozitívny vplyv na turizmus a reprezentáciu mesta.

Evidencia pamätihodností mesta Svidník je zverejnená na internetovej stránke www.svidnik.sk a je dopĺňaná raz ročne v súlade s vyššie spomínaným všeobecne záväzným nariadením. Evidencia pamätihodností mesta Svidník sa vedie od roku 2013 a aktuálne je v nej zapísaných 11 hmotných nehnuteľných pamätihodností a 8 nehmotných pamätihodností.

2. Rozbor príčin nedostatkov

V zmysle čl. 7 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Svidník č. 11/2012 o evidencii pamätihodností mesta Svidník bola 13. januára 2014 zverejnená výzva na predkladanie návrhov na zápis do evidencie pamätihodností. Je v záujme mesta, aby sa tento zoznam pamätihodností aktualizoval a aby mesto malo takto spracované široké a kompetentné portfólio pamätihodností, ktorými sa môže prezentovať na svojej stránke, v propagačných materiáloch a v neposlednom rade bude môcť podrobnejšie sledovať a analyzovať ich stav a využitie.

3. Odôvodnenie navrhovaných opatrení a ich ekonomický dôsledok

Komisia pre výber pamätihodností mesta Svidník (ďalej len „KpVPMS“) na svojom zasadnutí 11. marca 2014 posúdila z historického, spoločenského, krajinného, urbanistického, architektonického, vedeckého, technického a výtvarného hľadiska návrhy na zápis do Evidencie pamätihodností mesta Svidník. Návrhy vzišli od predsedu komisie a od občanov mesta Svidník na základe zverejnenej výzvy v trvaní od 13. januára 2014 do 28. februára 2014. Na odporúčané pamätihodnosti máme udelený písomný súhlas vlastníka pozemku, ktorý je súčasťou podkladov vedených tajomníčkou KpVPMS.

Mesto Svidník po schválení zápisov do evidencie bude aj tieto pamätihodnosti prezentovať ako súčasť svojho kultúrno-historického dedičstva, najmä prostredníctvom informačno-propagačných materiálov a na internetovej stránke mesta.

KpVPMS predkladá na zápis do Evidencie pamätihodností mesta Svidník tieto pamätihodnosti:

A. Hmotné nehnuteľné pamätihodnosti

1. Sochy Fraňa Gibalu - Záchrankyňa a Osloboditeľ

Sochy Fraňa Gibalu - Záchrankyňa a Osloboditeľ sú umiestnené na priechlí Okresného úradu Svidník. Ide o pieskovcové sochy z roku 1952, ich osadenie navrhol architekt Štefanec. Fraňo Gibala sa narodil v roku 1912 v Krajnej Poľane, patril k najvýznamnejším slovenským sochárom 20. storočia.

2. Kríž pod obchvatom

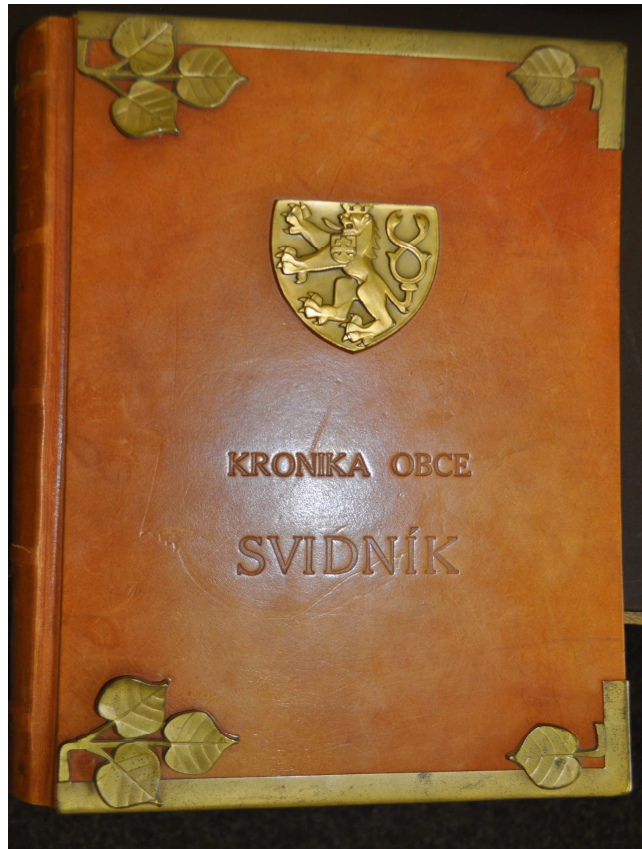
Prícestný kríž z 1. polovice 20. storočia je kombináciou kamenného základu a kovového odliatku.

B. Hmotné huteľné pamätihodnosti

1. Kronika mesta Svidník – I. zväzok

Kronika predstavuje súhrn spracovaných, chronologicky zaznamenaných údajov z politickej, hospodársko-ekonomickej, kultúrno-spoločenskej oblasti života obyvateľov mesta Svidník. I. zväzok kroniky zachytáva obdobie medzi rokmi 1960-1998, rok 1960 a časť roka 1961 sú písané v ukrajinskom jazyku. Kronika je uložená na mestskom úrade na odbore školstva, kultúry, športu a mládeže.

C. Nehmotné pamätihodnosti

1. Dátum narodenia čestného občana mesta Svidník Juraja Laža – 2. máj 1867.

Juraj Lažo - svidnícky rodák, zároveň významný verejný činiteľ a obhajca práv Rusínov, senátor prvého Národného zhromaždenia novovzniknutej Československej republiky. Juraj Lažo bol hrdým občanom mesta Svidník. Pri všetkých príležitostiach, či už v senáte Národného zhromaždenia ČSR alebo mimo neho, vždy zdôrazňoval, že je „žiteľom“ (občanom) Vyšneho Svidníka. Zomrel 28. mája 1929.

Mestské zastupiteľstvo vo Svidníku na svojom zasadnutí 26. februára 2014 udelilo Jurajovi Lažovi čestné občianstvo mesta Svidník „in memoriam“.